

ŠESTA DECENIJA VISOKOG OBRAZOVANJA U BRČKOM

Prošle su 132 godine od kada je, u jesen 1883. godine, u Brčkom osnovana Trgovačka škola, prva škola te vrste u Bosni i Hercegovini. Škola je otvorena radi osposobljavanja kadrova za vođenje trgovinskih poslova koji su se u to vrijeme, na ovim prostorima, ubrzano razvijali. Time su postavljeni temelji dugogodišnje tradicije trgovačkog i ekonomskog obrazovanja u ovom gradu.

Poslije završetka Prvog svjetskog rata u Brčkom započinje školska reforma, u kojoj je školske 1919/20. godine zatvorena Trgovačka škola, a osnovana Niža gimnazija. Na četrdesetogodišnjoj tradiciji postojanja Trgovačke škole, u Brčkom je 1923. godine osnovana Trgovačka akademija. Međutim, početkom školske 1930/31. godine Trgovačka akademija je iz Brčkog preseljena u Banjaluku. Zbog velikog interesovanja stanovništva sa područja Brčkog i okoline, Trgovačka akademija je u ovom gradu ponovo osnovana školske 1939/40. godine.

Školske 1950/51. godine Trgovačka akademija mijenja ime i postaje Srednja ekonomska škola. To ime je ponovo promijenjeno školske 1958/59. godine, od kada se koristi naziv Ekonomska škola. Međutim, školske 1968/69. godine pri Ekonomskoj školi u Brčkom otvorena su dva nova odjeljenja – trgovinsko i ugostiteljsko, tako da škola dobija naziv Ekonomsko-trgovinsko-ugostiteljski školski centar.

U međuvremenu, 1961. godine, u Brčkom je osnovana Viša ekonomsko-komercijalna škola, kao prva visokoškolska ustanova na ovom području. Kadrovi ovog profila nalazili su mjesto u privredi i društvenim djelatnostima, čime je i potvrđena opravdanost njenog osnivanja i rada. Najveći broj diplomiranih studenata odmah nakon završetka Škole zapošljavao se u oblasti industrije, poljoprivrede, trgovine i ugostiteljstva i u društvenim djelatnostima.

Nakon petnaestogodišnjeg rada, 1976. godine, Viša ekonomsko-komercijalna škola prerasla je u Ekonomski fakultet Brčko.

Ekonomski fakultet Brčko osnovan je 23.09.1976. godine Odlukom Skupštine opštine Brčko. Fakultet je najprije bio članica Univerziteta u Sarajevu, a nakon osnivanja Univerziteta u Tuzli pripadao je ovoj asocijaciji visokoškolskih ustanova. Od 1992. godine Ekonomski fakultet Brčko djeluje u okviru Univerziteta u Srpskom Sarajevu, a danas u okviru integrisanog Univerziteta u Istočnom Sarajevu.

Prvih godina svoga rada Ekonomski fakultet Brčko paralelno je organizovao studij na I stepenu (dvogodišnji studij za sticanje više stručne sprema) i studij na II stepenu (četvorogodišnji studij za sticanje visoke stručne sprema na smjeru Poslovna ekonomija). Nakon toga, na ovom fakultetu, umjesto Poslovne ekonomije, realizuje se samo četvorogodišnji studij na smjeru Upravljanje poslovnim procesima.

U skladu sa globalnim tendencijama i projektovanim potrebama, Fakultet je od školske 2000/2001. godine organizovao dodiplomski studij na tri smjera: Menadžment, Računovodstvo i finansije i Poslovna informatika. Od 2004. godine, na Fakultetu se organizuju i postdiplomske studije na smjerovima Menadžment u računovodstvu i reviziji i Menadžment i preduzetništvo.

Tokom 2006. godine usvojen je Nastavni plan Ekonomskog fakulteta koji je usaglašen sa Bolonjskom deklaracijom, što podrazumijeva tri ciklusa studija, na tri studijska programa: Računovodstvo i finansije, Menadžment i Poslovna informatika. S obzirom na to da je školske 2010/2011. godine zaokružen prvi ciklus četvorogodišnjeg studija, te školske godine uveden je drugi ciklus studija - postdiplomski master studij, na tri studijska programa: Ekonomsko planiranje i razvoj, Menadžment i marketing i Finansijski i bankarski menadžment. Ekonomski fakultet Brčko je, u saradnji sa srodnim fakultetima Univerziteta u Istočnom Sarajevu, započeo pripreme na pokretanju doktorskog studija.

Ekonomski fakultet Brčko je od svog osnivanja do danas bio visokoškolska ustanova šireg regionalnog značaja. Studije na ovom fakultetu upisivali su kandidati iz preko 50 opština sa prostora republika bivše Jugoslavije, odnosno, danas sa prostora BiH, Srbije i Hrvatske.

Nastavnici i saradnici Fakulteta u proteklim godinama objavili su veliki broj naslova udžbenika, knjiga i monografija iz oblasti ekonomije, menadžmenta, informatike, statistike i srodnih oblasti. Na Fakultetu su,

počevši od 1982. godine, izdavani zbornici radova nastavnika i saradnika, a 1991. godine i jedan dvobroj naučnog časopisa Istraživanja. Ove godine iz štampe izlazi deveti broj novog Zbornika radova Ekonomskog fakulteta Brčko u kojima se predstavljaju rezultati istraživanja u različitim oblastima ekonomije i poslovanja. Urađen je veliki broj naučnih i stručnih projekata, studija, elaborata i investicionih programa kojima je značajno unapređivan razvoj privrede i društvenih djelatnosti šireg područja i BiH u cjelini.

Značajno je učešće nastavnika i saradnika Ekonomskog fakulteta Brčko na naučnim skupovima, seminarima i okruglim stolovima koji su proteklih godina organizovani širom bivše Jugoslavije, RS i BiH. Fakultet je kroz taj vid angažovanja nastavnika i saradnika uspostavio korisnu saradnju sa mnogim univerzitetima, srodnim fakultetima i naučnim institucijama (zavodima i institutima) iz BiH i drugih republika bivše Jugoslavije. Saradnja sa navedenim institucijama omogućila je da se na Ekonomskom fakultetu Brčko godinama angažuju eminentni nastavnici i stručnjaci iz ekonomije i srodnih oblasti kako u nastavnom procesu, tako i u različitim vidovima naučno-istraživačkog rada. Takav rad je jedan od uslova za potvrdu ispunjavanja određenog novog kvaliteta rada i akreditaciju visokoškolskih ustanova.

Ekonomski fakultet je ostvarivao saradnju i sa regionalnim privrednim komorama, privatnim i državnim preduzećima, pomažući time razvoj i primjenu novih pristupa planiranju, organizovanju, realizaciji i praćenju poslovnih aktivnosti. U novije vrijeme, Fakultet je organizovao nekoliko stručnih seminara iz oblasti poslovne informatike, računovodstva i menadžmenta, namijenjenih budućim preduzetnicima u cilju pretvaranja poslovnih ideja u djelo i osposobljavanju za otpočinjanje sopstvenog biznisa.

Navedeni oblici saradnje sa naučnim i obrazovnim institucijama i privrednim organizacijama permanentno su uticali na izgradnju i unapređenje pozicije Fakulteta, kao i na privredni i ukupni društveni razvoj Brčko distrikta BiH i šireg područja RS i BiH. Treba istaći da je u svemu tome veliku ulogu imalo angažovanje eminentnih stručnjaka iz zemlje i inostranstva i učešće u aktivnostima koje su organizovane u Brčkom. Tome treba dodati i razvoj i obrazovanje vlastitog nastavnog kadra, stvaranje naučnog podmlatka i njihovo vezivanje za Ekonomski fakultet na kome rade i za Brčko distrikt BiH u kome žive, što u mnogome unapređuje ukupan privredni i društveni ambijent i život na ovom području.

U cilju racionalnijeg korišćenja naučno-nastavnog potencijala Univerziteta u Istočnom Sarajevu, Ekonomski fakultet Brčko je ostvario korisnu saradnju sa Fakultetom poslovne ekonomije Bijeljina, Ekonomskim fakultetom Pale i Saobraćajnim fakultetom Doboj. Pored toga, razvijena je saradnja i sa ekonomskim fakultetima u Banjoj Luci, Tuzli, Beogradu i Subotici.

Sadašnji razvoj visokoškolskog obrazovanja u BiH, a samim tim i na prostoru Brčko distrikta BiH, obilježen je uključivanjem u Bolonjski proces koji za cilj ima integrisani univerzitet, efikasniji i racionalniji studij, kvalitetniji nastavni proces, primjenu kreditnog sistema za akumuliranje i prenos bodova, kao i veću mobilnost nastavnika i studenata u toku i nakon završetka studija. To istovremeno znači i potrebu stvaranja boljih uslova za život i rad studenata, što neminovno zahtijeva i aktivniju ulogu lokalne zajednice u ovim procesima, prije svega u pogledu pomoći u opremanju Fakulteta i stvaranju uslova za efikasniji nastavni i naučno-istraživački rad.

Na dugogodišnjoj tradiciji trgovačkog i ekonomskog obrazovanja u Brčkom, ove godine obilježiće se 40 godina postojanja i rada Ekonomskog fakulteta i 55 godina od osnivanja Više ekonomsko-komercijalne škole. To će biti prilika da se još jednom potvrdi uloga i značaj ovih institucija, kako u školovanju visokoobrazovanih kadrova, tako i u naučno-istraživačkom radu, ne samo u okvirima Brčko distrikta BiH i same BiH. Rezultati ostvareni u proteklih četrdeset godina obavezuju sve nastavnike i saradnike Fakulteta na još veće zalaganje i odgovorniji rad na afirmaciji ekonomske nauke i prakse. Na taj način može da se doprinese unapređenju poslovanja preduzeća i efikasnijem radu državnih službi, kako bi se, između ostalog, stvarale i pretpostavke za zapošljavanje novih kadrova koji se obrazuju na Ekonomskom fakultetu Brčko.
